పెసర

పెసర పైరు తొలకరిలో పండించే అపరాలలో ముఖ్యమైనది. తెలంగాణ జిల్లాలలో దీని సాగు విస్తీర్ణము ఎక్కువ. ఈ పైరును ముఖ్యంగా ఖమ్మం, నల్గొండ, మెదక్, గుంటూరు, తూర్పుగోదావరి, ప్రకాశం, కరీంనగర్, శ్రీకాకుళం, కృష్ణ, రంగారెడ్డి, అదిలాబాద్ మరియు వరంగల్ జిల్లాలలో పండిస్తారు. పెసర మన రాష్ట్రములో సుమారు 2.78 లక్షల హెక్టార్లలో సాగుచేయబడుచున్నది. దిగుబడి 1.94 లక్షల టన్నులు, గోదావరి డెల్టా ప్రాంతంలో రబీ వరి తరువాత వేసవి కాలములో ఈ పైరు విస్తీర్ణము గణనీయంగా పెరుగుచున్నది.

పెసర అన్ని కాలాలలోను అన్ని పంటల సరళిలోనూ, పంట మార్పిడిగా మరియు అంతర పంటగా పండించటానికి అనువైనది. పెసర తక్కువ కాలంలో కోతకు వస్తుంది కాబట్టి ఆయకట్టు ప్రాంతాలలోను వరికి ముందు పెసర సాగు లాభదాయకంగా ఉంటుంది.

తొలకరి పెసర లో సాగు సమస్యలు :

1. పైరు ఒకేసారి కోతకు రాకపోవటం, ఏదో ఒక కోత వర్షాలలో చిక్కుకు పోవటం, దాని వల్ల కూలి ఖర్చులు పెరగటం.
2. కోత దశలో పైరు వర్షాలలో చిక్కుకుని మొక్క పైనే కాయలో గింజలు మొలకెత్తి, నాణ్యతను నష్టపరచటం.
3. విత్తిటపుడు కనీస ఎరువులు వాడకపోవటం, కలుపు తీయకుండా, సస్య రక్షణ చేయకుండా సాగుచేయటం.
4. తెగుళ్ళుకు, పురుగులకు లొంగిపోవటం, పల్లాకు తెగులు, ఆకుముడత వైరెస్ తెగులు, నల్ల ఆకుమచ్చ తెగులు ముఖ్య సమస్యలు.

ఖరీఫ్‌కి అనువైన రకాలు	యల్.జి.జి 450, యల్.జి.జి 407, యల్.జి.జి 460, పూస 105, డబ్ల్యూ.జి.జి 2, యమ్.జి.జి. 295, డబ్ల్యూ.జి.జి 37, యమ్.జి.జి 348.
రబీకి అనువైన రకాలు	ఎల్.జి.జి 407, ఎల్.జి.జి 460, ఎల్.జి.జి 410, ఎల్.జి.జి 295, ఎల్.జి.జి 348, డబ్ల్యూ జి.జి. 37, టి,యమ్, 96-2.
వరి మాగాణులలో అనువైన రకాలు	యల్.జి.జి 460, టి.యం 96-2, యల్.జి.జి 410, యల్.జి.జి 450

యల్.జి.జి 460

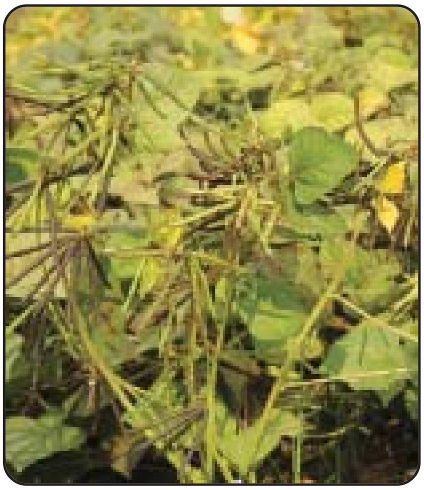

ఎల్.జి.జి 407,

టి.యం 96-2

టి.యం 96-2

పెసర రకాలు :

1. **ఎల్.జి.జి 46 :** నిటారుగా పెరుగుతుంది. గుత్తులలో కాయలు ఎక్కువ, కాయలు పొడవుగా ఉంటాయి. అన్ని కాలాలకు అనువైన రకము. కాపు పై భాగంలో ఎక్కువగా ఉంటుంది. పంట కాలము 65-70 రోజులు, దిగుబడి 14-16 క్వింటాళ్ళు/హె.

2. **టి.యం. 96-2 :** మొక్కలు నిటారుగా పెరుగుతాయి. బూడిద తెగులను తట్టుకొనే రకము. గింజలు లావుగా, పచ్చగా మెరుస్తుంటాయి. వరి మాగాణులకు అనువైన పెసర రకము. పంట కాలము 60-65 రోజులు, దిగుబడి 14-16 క్వి/హె.

3. **ఎల్.జి.జి 410 :** మాగాణికి అనువైన రకము నిటారుగా పెరుగుతుంది. గింజలు పచ్చగా మెరుస్తూ ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి. కాపు మొక్కల పై భాగంలో ఉంటుంది. పంట కాలము 65-70 రోజులు, దిగుబడి 14-16 క్వింటాళ్ళ/హె.

4. **యల్.జి.జి 407 :** మొక్కలు నిటారుగా పెరిగి కాయలు మొక్క పైభాగాన కాస్తాయి. గింజలు మెరుస్తూ మధ్యస్థ లావుగా వుంటాయి. ఎల్లోమెజాయిక్ తెగులును కొంతవరకు, ఆకుమచ్చ తెగులును బాగా తట్టుకొంటుంది.

5. **యల్.జి.జి 450 :** మొక్కలు మధ్యస్థ ఎత్తులో ఉండి గుబురుగా కన్పిస్తాయి. మొక్క పంటకొచ్చే సమయంలో వర్షాలు కురిస్తే కాయలలోని గింజలు కొంత వరకు పాడువకుండా తట్టుకుంటాయి. నల్ల ఆకుమచ్చ తెగులను తట్టుకుంటుంది.

6. **యమ్.జి.జి 295 (మధిర 295) :** మొక్కలు నీటారుగా పెరుగుతాయి. కాపు మొక్క పైభాగనే ఉండి. గింజ మధ్యస్థ లావుగా, సాదాగా ఉంటుంది. నల్ల మచ్చ తెగులను తట్టుకొంటుంది. బెట్టను, అధిక తేమను తట్టుకుంటుంది.

7. **ఏకశిల (డబ్ల్యు.జి.జి. 37) :** గింజలు ఆకర్షణీయంగా పచ్చగా మెరుస్తుంటాయి. మనరాష్ట్రమంతటా సాగు చేసుకొనవచ్చును. అన్ని కాలాల్లో పండించటానికి అనుకూలమైనది. ఎల్లోమొజాయిక్ తెగులును తట్టుకొనగలదు. ఒకేసారి కోతకు వచ్చును.

8. **పూసా 105 :** అన్ని ప్రాంతాలకు అనువైనది. కాపు మొక్క పైభాగానే కాసి, ఒకేసారి కోతకు వస్తుంది. గింజలు మధ్యస్థ లావుగా పచ్చగా మెరుస్తూ ఉంటాయి. ఎల్లోమొజాయిక్ మరియు ఆకుమచ్చ తెగుళ్ళను కొంతవరకు తట్టుకొంటుంది.

నేల తయారి మరియు ఎరువులు :

మురుగు నీరు నిలవని, తేమను నిలుపుకోగల చైడు లేని భూములు అనుకూలం, వేసవి దుక్కులు చేసుకుని తొలకరి వర్షాలు పడిన వెంటనే భూమిని గొర్రుతో మెత్తగా దున్ని పొలాన్ని సిద్ధం చేసుకోవాలి. ఆఖరు దుక్కిలో 20 కిలోల నత్రజని, 50 కిలోల భాస్వరం ఎరువులను హెక్టారుకు వేసి కలియ దున్నాలి. (50 కిలోల డై ఆమోనియం ఫాస్ఫేట్ లేదా 125 కిలోల సింగిల్ సూపర్ ఫాస్ఫేట్+25 కిలోల యూరియా/ఎకరాకు).

విత్తన శుద్ధి:

ఒక కిలో విత్తనానికి 3గ్రా థైరామ్ లేదా 3గ్రా. కాప్టాన్ లేదా 3 గ్రా. మాంకోజబ్ మందుతో విత్తన శుద్ధి చేసిన తరువాత నీడలో ఒక అర గంట ఆరనిచ్చి తరువాత 5 గ్రా. థయోమిథాక్సిమ్ లేదా 5 మి.లీ ఇమిడాక్లోప్రిడ్ మందుతో విత్తన శుద్ధి చేసి నీడలో బాగా ఆరనివ్వాలి. విత్తడానికి 12 లేక 24 గంటల ముందు విత్తన శుద్ధి చేసి విత్తితే తొలిదశలో ఆశించే రసం పీల్చే పురుగులు, తెగుళ్ళు బారి నుండి కాపాడుకోవచ్చు. చివరగా విత్తుకొనే ముందుగా 10 కిలోల విత్తనానికి 200 గ్రా. రైజోబియం కల్చరును పట్టించి విత్తుకోవాలి.

పైరు విత్తడం :

జూన్ నుండి జులై 15 వరకు విత్తడం వలన సాధారణ దిగుబడుల నుండి అధిక దిగుబడులను సాధించవచ్చు. తొలకరి వర్షాలు పడిన తయారు చేసుకున్న పొలంలో గొర్రుతో ఎకరాకు సుమారు 6-7 కిలోల విత్తనాన్ని రెండు వరుసల మధ్య 30 సెం.మీ మరియు మొక్కల మధ్య 10 సెం.మీ ఉండేటట్లు విత్తితే చ.మీ. కు సుమారు 33 మొక్కల సాంద్రత ఉండి మంచి దిగుబడులు సాధించడమే కాకుండా అంతర కృషి చేసి కలుపు నివారించి తద్వారా 15-20 శాతం అధిక దిగుబడి సాదించడానికి అవకాశముంది. విత్తనాలు వెదజల్లే పద్ధతిలో అయితే ఎకరాకు 8 కిలోలు విత్తనం అవసరం అవుతుంది.

అంతర కృషి మరియు కలుపు యాజమాన్యము :

పెసర పైరును తొలి 30 రోజుల వరకు కలుపు బారి నుండి రక్షించుకోవాలి. 20 రోజులు, 30 రోజుల దశలో గొర్రు/దంతి ద్వారా అంతర కృషి చేస్తే కలుపు నివారణతో బాటు తేమను గూడా నిలుపుకోవచ్చు. కలుపు అధికంగా ఉండే భూములలో అయితే విత్తిన వేంటనే పెండిమెథాలిన్ కలుపు నాశని ఎకరాకు 1.0 -1.25 లీటర్ల చొప్పున 200 నీటికి కలిపి విత్తిన 24 గంటల లోపు పిచికారీ చేసినట్లయితే దాదాపు 80 శాతం కలుపును అరికట్టవచ్చు.

నీటి యాజమాన్యం :

పెసర వర్షాధారపు పంట అయినప్పటికి వర్షాభావ పరిస్థితులో నీటి వసతి ఉన్నచోట ఒకటి లేక రెండు తడులు పెట్టినట్లయితే అధిక దిగుబడులు సాధించవచ్చు. మొదటి తడి మొగ్గ దశలోను మరియు రెండవ తడి పిందె ఏర్పడిన తరువాత ఇవ్వాలి. నల్ల రేగడి భూముల విషయంలో మాత్రం తేలిక తడులు ఇవ్వాలి. ఒకవేళ పైరు బెట్టకు వచ్చి, నీటి తడులు ఇవ్వలేని పరిస్థితులలో యూరియా 1.5 నుండి 2.0 శాతం ద్రావణాన్ని వారం రోజుల వ్యవదిలో రెండు సార్లు పంటపై పిచికారి చేసినట్లయితే మంచి దిగుబడులు సాధించవచ్చు.

పంట వేసిన తొలి దశల్లో (20 నుండి 30 రోజులు) ఒక వేళ అధిక వర్షం పడినట్లయితే పైరు పసుపు రంగుకు మారి పల్లాకు తెగులను పోలి ఉంటుంది. ఈ స్థితిని రైతులు ఇనుప ధాతు లోపంగా గుర్తించి అన్నభేధి 50 గ్రా + నిమ్మ ఉప్పు 5 గ్రా + యూరియాను 100 నుండి 150 గ్రాములు 10 లీటర్ల నీటికి కలిపి వారం వ్యవధిలోపు రెండు సార్లు పిచికారీ చేసి మంచి ఫలితాలు సాధించవచ్చు.

పురుగులు

తామర పురుగులు :

ఈ పురుగు పైరు తొలి దశలో ఎక్కువగా ఆశించి నష్టాన్ని కలుగ చేస్తుంది. తల్లి మరియు పిల్లపురుగులు ఆకుల అడుగు భాగంలో చేరి ఆకులలో రసాన్నిపీల్చడం వలన ఆకులు

ముడతలు పడి వంకరలు తిరుగుతాయి. పైరు తొలి దశల్లో పురుగుల తీవ్రత అధికంగా ఉన్నట్లయితే మొక్కలు వడలి క్రమేపి ఎండిపోవడం కూడా జరుగుతుంది. తామర పురుగు ఆశించిన మొక్కలు పెరుగుదల ఆగిపోయి గిడసబారిపోతాయి. తమర

పురుగులు ఆకుల నుండి రసం పీల్చడమే కాక ఆకుముడత అనే వైరస్ వ్యాధిని వ్యాపింపచేస్తాయి. దీని నివారణకు మోనోక్రోటోఫాస్ 1.6 మి.లీ. లేక ఎసిఫేట్ 1గ్రాము లేదా ఫిప్రోనిల్ 1 మి.లీ.ను ఒక లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

తెల్ల దోమ :

తెల్ల దోమ రెక్కల పురుగులు మరియు పిల్ల పురుగులు ఆకుల అడుగు భాగం నుండి రసం పీల్చడం వలన ఆకులు ముడతలు పడి క్రమేపి ఎండి రాలిపోతాయి. తెల్ల దోమ సోకిన మొక్కల అడుగు భాగంలో గల ఆకులపై నల్లటి బూజు ఏర్పడి కిరణ జన్య సంయోగక్రియ సరిగా జరగకపోవడం వలన మొక్కలలో పెరుగుదల ఆగిపోతుంది. ఈ పురుగులు ఆకులలోని రసాన్ని పీల్చటమేగాక పల్లాకు తెగులు అను వైరస్ తెగులును కూడా వ్యాపింపచేస్తాయి. వీటి నివారణకు 1 గ్రాము ఎసిఫేట్ లేదా 1.5 మి.లీ. ట్రైజోఫాస్ లేక ఎసిటమాప్రిడ్ 0.2 గ్రా ఒక లీటరు నీటిలో కలుపుకొని పిచికారి చేయవలెను.

మారుకా మచ్చల పురుగు :

ఇటీవల కాలములో పెసర, మినుము మరియు కంది పైర్లలో మారుక మచ్చల పురుగు ఉధృతి ఎక్కువగా ఉండటం గమనిస్తున్నాము, మారుక మచ్చల పురుగునే వాడుకలో పూత పురుగు లేక గూడ పురుగు అని కొన్ని ప్రాంతాలలో బూజు పురుగు అని కూడ అంటారు.

మారుకా మచ్చల పురుగు అపరాల పంటలో కలుగచేయు నష్టం :

గ్రుడ్ల నుండి బయటికి వచ్చిన పిల్ల పురుగులు వెంటనే పూ మొగ్గలలోకి చొచ్చుకుపోయి లోపల లేత భాగాలను తింటూ

ఉంటాయి. మొదటి ఒకటి రెండు దశలలో పూమొగ్గలలోపలే తింటూ తరువాతి దశలలో లేత ఆకులను, పూతను, లేత పిందెలను మరియు కాయలను కలిపి గూడుగా చేసుకొని గూడు లోపలనే ఉంటూలోపలి పదార్థాలను తినివేయటం వలన పంట దిగుబడి గణనీయంగా తగ్గిపోతుంది. కాయ అడుగు భాగాన

చిన్న రంధ్రం చేసి లోపలికి వెళ్ళి కాయలలోని గింజలను తిని వేసి వాటిని డొల్ల చేస్తుంది. డొల్ల చేసిన కాయలలో పురుగు విసర్జక పదార్థం మరియు మిగిలిన మొక్క భాగాలు అంతా కలిపి బూజులాగా ఏర్పడుతుంది. మారుక పురుగు గూళ్ళలోనే ఉండి తింటూ ఉండటం వలన పురుగులను ఆశించే బదనిక పురుగులు మరియు పరాన్న జీవుల బారి నుండి రక్షింపడటమే కాక పురుగు మందుల ప్రభావం నుండి కూడ తప్పించుకోవడానికి అవకాశముంది. మారుక మచ్చల పురుగు ఉధృతి అధికంగా ఉండి సరియైన సమయంలో నివారించలేక పోయినట్లయితే దాదాపు 80 శాతం వరకు కూడ దిగుబడులకు నష్టం కలుగుతుంది. కావున పంటను ప్రతి రోజు గమనిస్తూ సకాలంలోసస్య రక్షణ చర్యలు చేపట్టాలి.

మారుకా మచ్చల పురుగు నివారణ :

- పొలం చుట్టూ గట్లపై కలుపు మొక్కలు లేకుండా పరిశుభ్రంగా ఉంచాలి.
- పైరు పూత దశకు రాకముందు నుండే జాగ్రత్త చర్యలు చేపట్టాలి. పూత దశకు ముందే తప్పనిసరిగా పైరుపై 5% వేపగింజల కషాయం లేదా వేపనూనె 5.0 మి.లీ ఒక లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారీ చేసినట్లయితే రెక్కల పురుగులు గ్రుడ్లు పెట్టకుండా నివారించవచ్చు. వేప

సంబంధిత ముందులు వికర్షకాలుగా పనిచేయడం వలన రెక్కల పురుగులు గ్రుడ్లు పెట్టడానికి ఇష్టపడవు, అంతేకాక అప్పటికే పంట మొక్కలపై ఉన్న గ్రుడ్లు కూడ పగిలి చనిపోతాయి.

- మొగ్గ. పూత దశలో అక్కడక్కడా కొన్ని పూమొగ్గలను సేకరించి వాటిని తెరిచి పిల్ల పురుగులు ఉన్నాయోమోనని పరిశీలించాలి. పిల్ల పురుగులు కనిపించినట్లయితే వెంటనే క్లోరిపైరిఫాస్ 2.5 మి.లీ లేక థయోడికార్బ్ 1.0 గ్రా లేక ఎసిఫేట్ 1.0 గ్రా ఒక లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారీ చేసుకోవాలి.
- పంటలో గూళ్ళు గమనించినట్లయితే నివారణకు ఎసిఫేట్ 1.5గ్రా లేక క్వినాల్ ఫాస్ 2.0 మి.లీ. లేక క్లోరిఫైరిఫాస్ 2.5 మి.లీ. లేక నొవాల్యురాన్ 0.75 మి.లీ లో ఏదో ఒక మందుతోపాటుగా తప్పనిసరిగా ఊదర స్వభావం కలిగిన డైక్లోరివాస్ మందును 1.0 మి.లీ. ఒక లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. మరల అవసరమైతే ముందులను మార్చి మార్చి 2-3 సార్లు పూత, పిందె మరియు కాయ దశల్లో పిచికారి చేయాలి.
- పురుగు ఉధృతి అధికంగా గమనించినపుడు స్పైనోశాడ్ 0.4 మి.లీ లేక ఇమామెక్టిన్ బెంజోయేట్ 0.4 గ్రా. లేక రైనాక్సిపిర్ 0.3 గ్రా లేక ఫ్లుబెండిఎమైడ్ 0.2 మి.లీ. ఒక లీటరు నీటికి కలిపి పైరుపై పిచికారీ చేసినట్లయితే మంచి ఫలితం ఉంటుంది.

కాండపు ఈగ :

గత రెండు మూడు సంవత్సరాలుగా అక్కడక్కడా కొన్ని ప్రాంతాలలో ఖరీఫ్ పెసర మరియు పంటలో కాండం ఈగ ఆశించి నష్టం కలుగచేయుడం గమనించడమైనది. కాండం ఈగ పంట తొలి దశల్లోనే అనగా సుమారు 30 రోజుల లోపు మాత్రమే ఆశించి ఎక్కువగా నష్టం కలుగచేస్తుంది. కాండం ముదిరిన తరువాత ఈ పురుగు వలన నష్టం ఉండదు. తల్లి ఈగ మొక్కల భూమికి దగ్గరగా మొక్క మొదలుపై లోపలికి చొప్పించి గ్రుడ్లు పెడుతుంది. గ్రుడ్ల నుండి వెలుడిన పిల్ల పురగులు కాండం లోపలే ఉండి కాండాన్ని తొలుస్తూ లోపలి భాగాన్ని తినివేయడం వలన కాండం డొల్లలా మారి మొక్కలు మొదలు దగ్గర విరిగి పడిపోతాయి. కాండం ఈగ ఆశించిన మొక్కలలో తల చివరి ఆకులు వడలిపోతాయి. లేత మొక్కలలో ఆకులు పసుపు రంగుకు మారి మొక్కలు వడలి ఎండిపోతాయి. విత్తేముందు కార్బోసల్ఫాన్ 30 గ్రాము లేదా 5 మి.లీ. ఇమిడాక్లోప్రిడ్ మందుతో విత్తన శుద్ధి చేసినట్లయితే దీని ఉధృతి తగ్గుతుంది. పురుగు ఉనికిని గమనించిన వెంటనే మోనోక్రోటోఫాస్‌ను 1.6 మి.లీ. లేక క్లోరిఫైరిఫాస్ 2.5 మి.లీ. లేక ఎసిఫెట్ 1గ్రా లేక డైమిథోయేట్ 2.0 మి.లీ. కాని పిచికారి చేసుకోవాలి.

పొగాకు లెద్దె పురుగు :

పొగకు లద్దె పురుగు ఉధృతి సాధారణంగా పెసర పంటలో ఎక్కువగా గమనించడం జరిగింది. లద్దె పురుగులు తొలి దశలో లద్దె పురుగులు ఆకులలో పత్ర హరితాన్ని గీకి తినుట వలన ఆకులు తెల్లగా జల్లెడ ఆకులుగా మారిపోతాయి.

ఈ లద్దె పురుగులు పెద్దవయ్యే కొద్దీ ఆకులను, పూత పిందెలను మరియు కాయలను పూర్తిగా తినివేస్తాయి. పెద్ద పురుగులు పగటి పూట నీడలో నేలలో పగుళ్ళలోను, రాలిన ఆకుల క్రింద దాగి ఉండి రాత్రి పూట పైరుకు నష్టం కలుగజేస్తాయి.

పైరులో ఎకరానికి పది లింగాకర్షణ బుట్టలు పెట్టి తల్లి పురుగు ఉధృతిని గమనించాలి. తల్లి పురుగులు ఆకు

అడుగుభాగాన గ్రుడ్ల సముదాయాన్ని పెడతాయి. ఈ ఆకులను తుంచి గ్రుడ్లను నాశనం చేయాలి. పురుగు తొలి దశలో మోనోక్రోటోఫాస్‌ను 1.6 మి.లీ. లీటరు నీటికి గానీ లేక ఎసిఫేట్ 1గ్రా ఒకలీటరు నీటికి లేదా క్వినాల్ ఫాస్ 2.0 మి.లీ/లీటరు

నీటికి లేదా క్లోరిపైరిఫాస్ 2.5 మి.లీ/లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. పురుగులు పెద్దవై ఉధృతి ఎక్కువగా ఉన్నపుడు సాయుంత్రం వేళల్లో విషపు ఎరను (5 కిలోల తవుడు + అరకిలో బెల్లం కలిపి అరలీటరు మోనోక్రోటోఫాస్ లేదా క్లోరిపైరిఫాస్ లేదా అరకిలో కార్బరిల్ మరియు సరిపడు నీరుని కలిపి చిన్న చిన్న ఉండలుగా తయారుచేసుకోవాలి) మొక్కకు మొదళ్ళ దగ్గర పడేలా సాయంత్రం వేళల్లో చల్లి పురుగును నివారించుకోవాలి.

తెగుళ్ళు :

పల్లాకు తెగులు (ఎల్లో మొజాయిక్) :

ఈ మధ్య కాలంలో పెసర పైర్లను పల్లాకు తెగులు ఆశించి ఎక్కువ నష్టాన్ని కలుగజేస్తుంది. ఈ తెగులు తెల్లదోమ ద్వారా వ్యాప్తి చెందుతుంది. లేత ఆకుల మీద పసుపు రంగు మచ్చలు ఏర్పడతాయి. క్రమేపి పసుపు మచ్చలు పెరిగి ఆకుమీద పసువు

మరియు ఆకుపచ్చ చారలుగా ఏర్పడతాయి. తెగులు ఉధృతి ఎక్కువైనప్పుడు ఆకులు పూర్తిగా పసువు రంగులోకి మారిపోతాయి. పిందెలు మరియు కాయల పసువు రంగులోకి మారి వంకర్లు తిరిగిపోతాయి. కాయంలో విత్తనాలు ఏర్పడవు. ఈ తెగులు పైరు తొలిదశలోనే ఆశించినట్లయితే మొక్కలు గిడసబారిపోయి ఎండిపోతాయి. ఈ వైరస్ తెగులు వివిధ రకాల కలుపు మొక్కల మీద మరియు పిల్లి పెసర పైన అభివృద్ధి చెందుతూ ఉంటుంది. తెల్లదోమల ద్వారా ఈ తెగులు పైరకు వ్యాపిస్తుంది.

పల్లాకు తెగులు యాజమాన్యము :

- పల్లాకు తెగులును తట్టుకొనే రకాలను ఎంపిక చేసుకొని సాగు చేసుకోవాలి. ఎల్.జి.జి. 407, ఎమ్.ఎల్.267, పి.డి.యం-54 మరియు ఎల్.జి.జి 460 రకాలు తెగులు తట్టుకుంటాయి.
- ఇమిడాక్లొప్రిడ్ 5 మి.లీ. లేదా థయోమిథాక్సిమ్ 5గ్రా. కె.జి. విత్తనానికి కలిపి విత్తనశుద్ధి చేసినట్లైతే పైరును తొలి దశలో వైరస్ తెగులును వ్యాపింపచేయు రసంపీల్చే తెల్లదోమ పురుగుల నుండి కాపాడవచ్చును.
- పైరు చుట్టూ నాలుగు వరుసలు మొక్కజన్న గానీ లేక జొన్న విత్తుకున్నట్లయితే వైరస్ తెగుళ్ళను వ్యాపింప చేయు తెల్లదోమ, తామర పురుగులు మరియు పేనుబంక వంటి రసంపీల్చే పురుగులను నివారించవచ్చు.
- పొలము గట్ల మీద మరియు రోడ్డు ప్రక్కన వైరస్ ఆశించిన కలుపు మొక్కలను పీకి నాశనం చేయవలెను.
- తెగులు సోకిన మొక్కలను తొలి దశలోనే పీకి నాశనం చేయవలెను.
- పొలములో పసుపు రంగు పూసిన అట్టలకు ఆముదము కాని లేక గ్రీజు కాని పూసి వుంచిన తెల్ల దోమ అట్టలకు అంటుకొని నివారించబడును.
- తెల్ల దోమ నివారణకు వేప గింజల కషాయం (10 కె.జి/ఎకరాకు) పిచికారి చేయవలెను.
- వేపనూనె 5 మి.లీ లీటరు నీటికి కిలపి పిచికారి

చేయవలెను ఎసిఫేట్ 1గ్రా. లేదా ట్రైజోఫాస్ 1.5 మి.లీ లేదా మోనోక్రోటోఫాస్ 1.6 మి.లీ. లేదా మెటాసిస్టాక్స్ 2.0 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి మార్చి మార్చి పిచికారి చేయవలెను.

ఆకుముడత తెగులు (తలమాడు తెగులు) :

ఇది వైరస్ జాతి తెగులు, దీని ఉధృతి వర్షాభావ పరిస్థితులలో ఎక్కువగా వుంటుంది. ఇది తామరపురుగు (త్రిప్స్)

ద్వారా ఒక మొక్క నుండివేరొక మొక్కకు వ్యాప్తి చెందుతుంది. తెగులు ఆశించిన మొక్కల ఆకుల అంచులు వెనుకకు ముడుచుకుని మెలికలు తిరిగి గిడసబారి రాలిపోతాయి. ఆకుల అడుగు భాగములోని ఈనెలు రక్తవర్ణమును పోలి వుంటాయి. లేత దశలో వ్యాధి సోకినట్లయితే తలలు మాడిపోయి మొక్కలు ఎండిపోతాయి. ఈ తెగులు వ్యాప్తి చెందడానికి కారణమైన త్రిప్స్ నివారణకు 1.0 గ్రా. ఎసిఫేట్ లేదా 2.0 మి.లీ. డైమిథోయేట్ మందును లీటరు నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి.

సీతాఫలం తెగులు (బొబ్బరాకు తెగులు) :

ఇది వైరస్ జాతి తెగులు. ఇది పేనుబంక పురుగుల ద్వారా ఒక మొక్క నుండి వేరొక మొక్కకు వ్యాప్తి చెందుతుంది. తెగులు ఆశించిన మొక్కల ఆకులు పెద్దవిగా అయి ఆకుపై ఉబ్బెత్తుగా అయ్యి సీతాఫలం కాయలాగా కనబడుతుంది. ఆకులు ముదురు ఆకుపచ్చ రంగుకు మారతాయి. ఈ తెగులు వ్యాప్తి చెందడానికి కారణమైన పేనుబంక నివారణకు 1.0 గ్రా. ఎసిఫేట్ లేదా 2.0 మి.లీ. డైమిథోయేట్ లేదా 1.6 మి.లీ. మోనోక్రోటోఫాస్ మందును లీటరు నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి.

బూడిద తెగులు :

రాత్రివేళలో చలిగానూ, పగటిపూట వేడిగానూ ఉన్నప్పుడు బూడిద తెగులు పెరగటానికి అవకాశముంది. ఈ తెగులు లక్షణాలను గమనించినట్లయితే ఆకులమీద తెల్లని మచ్చలు ఏర్పడతాయి. తరువాత ఈ మచ్చలు నుంచి శిలీంధ్రబీజాలు ఉత్పత్తి అయి ఆకులమీద తెల్లటి పొరగా ఏర్పడతాయి. తెగులు ఉధృతి ఎక్కువైనపుడు తెల్లని బూడిదలాంటి పొర కాయలమీద, పిందెల మరియు కాండము మీద వ్యాప్తి చెందుతాయి. ఆకులు ఎండి రాలి పోతాయి. ఆకుల మీద బూడిద పొరగా ఏర్పడటం వలన కిరణజన్య సంయోగక్రియ తగ్గిపోయి తగినంత ఆహార పదార్థములు తయారుకాక దిగుబడులు తగ్గటమేకాక గింజ నాణ్యత కూడా తగ్గిపోతుంది. ఈ తెగులు ఉధృతిని గమనించిన వేంటనే కార్బండిజమ్ 1 గ్రా. లేదా డైనోకాప్ 1 మి.లీ ఒక లీటరు నీటిలో కలిపి అవసరాన్నిబట్టి 10–15 రోజులు వ్యవధిలో మందులు మార్చి మార్చి పిచికారి చేసుకోవాలి.

తుప్పు తెగులు :

పైరు 50 నుంచి 60 రోజుల దశలో ఈ తెగులు ఆశిస్తుంది. ఆకుల మీద గుండ్రని చిన్న చిన్న మచ్చలు ఏర్పడతాయి. మొదట్లో ఈ మచ్చలు పసుపు రంగులో ఉంటాయి. తరువాత ఈ మచ్చలు మధ్యలో తుప్పు రంగుకి మారుతాయి. ఈ మచ్చల నుండి శిలీంధ్రబీజాలు ఉత్పతయి ఆకు అంతా తుప్పు రంగులోకి మారిపోయి ఆకులు ఎండి రాలి పోతాయి. అందువలన పంట దిగుబడి మరియు నాణ్యత కూడా తగ్గిపోతుంది.

పైరు మీద తుప్పు తెగులును గమనించిన వెంటనే బైటెర్టనాల్ 1 గ్రా. లేదా ట్రైడిమోర్ఫ్ 1 మి.లీ. లేదా డైనోకాప్ 1 మి.లీ./ఒక లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారీ చేయాలి.